Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
MACIEJA SZPUNARA
od 1. kolovoza 2025. [1]

Predmet C-371/24 [Comdribus] [i]

HW
uz sudjelovanje
Ministère public

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio cour d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu, Francuska))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka – Direktiva (EU) 2016/680 – Članak 10. – Obrada posebnih kategorija podataka – Krajnja nužnost – Povelja Europske unije o temeljnim pravima – Članci 7., 8. i 49."

I. Uvod

1. Uzimanje otisaka prstiju i fotografiranje uobičajena su metoda utvrđivanja identiteta u okviru kaznene istrage. Međutim, ti osobni podaci omogućuju jedinstvenu identifikaciju pojedinca te se stoga smatraju posebno osjetljivima.

2. Sud u ovom predmetu ima osjetljivu zadaću pronalaženja ravnoteže između, s jedne strane, praksi koje policijska tijela često smatraju uobičajenima i, s druge strane, zaštite podataka ispitanika.

II. Pravni okvir

A. Direktiva (EU) 2016/680

3. Člankom 1. stavkom 1. Direktive (EU) 2016/680 [2] određuje se da se „[tom] [d]irektivom utvrđuju pravila povezana sa zaštitom pojedinaca u pogledu obrade osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija, uključujući zaštitu od prijetnji javnoj sigurnosti i njihovo sprečavanje".

[1] Izvorni jezik: francuski

[i] Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.

[2] Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL 2016., L 119, str. 89. i ispravak SL 2018., L 127, str. 14.)

4. Članak 4. te direktive glasi:

„1. Države članice osiguravaju da su osobni podaci:

(a) obrađivani zakonito i pošteno;

(b) prikupljeni u posebne, izričite i zakonite svrhe te da ih se ne obrađuje na način koji nije u skladu s tim svrhama;

(c) primjereni i relevantni te da nisu pretjerani u odnosu na svrhe u koje se obrađuju;

[…]

4. Voditelj obrade odgovoran je za usklađenost sa stavcima 1., 2. i 3. te je mora biti u mogućnosti dokazati."

5. U skladu s člankom 6. navedene direktive:

„Države članice osiguravaju da voditelj obrade, prema potrebi i koliko je god to moguće, radi jasnu razliku između osobnih podataka različitih kategorija ispitanika, kao što su:

(a) osobe za koje postoje ozbiljni razlozi za vjerovati da su počinile ili će počiniti kazneno djelo;

(b) osobe osuđene za kazneno djelo;

(c) žrtve kaznenog djela ili osobe u pogledu kojih postoje određene činjenice koje daju razloge vjerovati da bi ta osoba mogla biti žrtva kaznenog djela; i

(d) druge strane u kaznenim djelima, kao što su osobe koje se može pozvati da svjedoče u istragama u vezi s kaznenim djelima ili naknadnom kaznenom postupku, osobe koje mogu dati informacije o kaznenim djelima ili osobe za kontakt ili suradnici jedne od osoba iz točaka (a) i (b)."

6. Člankom 8. te direktive određuje se:

„1. Države članice osiguravaju da je obrada zakonita samo ako je nužna i samo u onoj mjeri u kojoj je nužna kako bi nadležno tijelo obavilo zadaću u svrhe navedene u članku 1. stavku 1. te da se temelji na pravu Unije ili pravu države članice.

2. Pravom države članice kojim se uređuje obrada unutar područja primjene ove Direktive navode se barem ciljevi obrade, osobni podaci za obradu i svrhe obrade."

7. Člankom 10. Direktive 2016/680 propisuje se:

„Obrada osobnih podataka koji otkrivaju rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, religijska ili filozofska vjerovanja ili članstvo u sindikatu te obrada genetskih podataka, biometrijskih podataka u svrhu jedinstvene identifikacije pojedinca ili podataka koji se odnose na zdravlje ili

podataka o spolnom životu ili seksualnoj orijentaciji pojedinca dopuštena je samo ako je to [krajnje] nužno, pridržavajući se odgovarajućih zaštitnih mjera u pogledu prava i sloboda ispitanika te samo:

(a) ako je dopušteno pravom Unije ili pravom države članice;

(b) radi zaštite vitalnih interesa ispitanika ili drugog pojedinca; ili

(c) ako se takva obrada odnosi na podatke za koje je očito da ih je objavio ispitanik."

8. Članak 13. te direktive glasi:

„1. Države članice osiguravaju da voditelj obrade ispitaniku stavlja na raspolaganje barem sljedeće informacije:

(a) identitet i kontaktne podatke voditelja obrade;

(b) kontaktne podatke službenika za zaštitu podataka, ako je primjenjivo;

(c) svrhe obrade za koje su ti osobni podaci namijenjeni;

(d) pravo na podnošenje pritužbe nadzornom tijelu i kontaktne podatke nadzornog tijela;

(e) postojanje prava da se od voditelja obrade zatraži pristup osobnim podacima, njihov ispravak ili brisanje, ili ograničavanje obrade osobnih podataka koji se odnose na ispitanika.

2. Osim informacija iz stavka 1., države članice zakonom osiguravaju da u određenim slučajevima, kako bi se ispitaniku omogućilo ostvarivanje njegovih prava voditelj ispitaniku daje dodatne informacije o:

(a) pravnoj osnovi obrade;

(b) razdoblju u kojem će se osobni podaci pohranjivati ili, ako to nije moguće, kriterijima korištenima za utvrđivanje tog razdoblja;

(c) ako je primjenjivo, kategorijama primatelja osobnih podataka, uključujući treće zemlje ili međunarodne organizacije;

(d) prema potrebi, dodatne informacije, osobito ako se osobni podaci prikupljaju bez znanja ispitanika.

3. Države članice mogu donijeti zakonodavne mjere za odgađanje, ograničavanje ili uskraćivanje pružanja informacija ispitaniku na temelju stavka 2. u onoj mjeri i u onom trajanju u kojem takva mjera predstavlja potrebnu i proporcionalnu mjeru u demokratskom društvu uz dužno poštovanje temeljnih prava i legitimnih interesa dotičnog pojedinca, kako bi se:

(a) izbjeglo ometanje službenih ili pravnih ispitivanja, istraga ili postupaka;

(b) izbjeglo dovođenje u pitanje sprečavanja, otkrivanja, istrage ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija;

(c) zaštitila javna sigurnost;

(d) zaštitila nacionalna sigurnost;

(e) zaštitila prava i slobode drugih.

[…]”

9. Člankom 54. navedene direktive određuje se:

„Ne dovodeći u pitanje nijedan dostupan upravni ili izvansudski pravni lijek, uključujući pravo na podnošenje pritužbe nadzornom tijelu u skladu s člankom 52., države članice ispitaniku osiguravaju pravo na učinkovit sudski pravni lijek ako on smatra da su mu prekršena njegova prava utvrđena odredbama donesenima na temelju ove Direktive uslijed obrade njegovih osobnih podataka koja nije u skladu s tim odredbama.”

B. Francusko pravo

10. Člankom 55-1 codea de procédure pénale (Zakonik o kaznenom postupku) određuje se:

„Službenik kriminalističke policije može nad bilo kojom osobom koja bi mogla pružiti informacije o djelima o kojima je riječ ili nad bilo kojom osobom u pogledu koje postoji jedan ili više razloga za osnovanu sumnju da je počinila ili pokušala počiniti kazneno djelo provesti ili naložiti da se pod njegovim nadzorom provedu postupci uzimanja vanjskih uzoraka koji su potrebni za provođenje tehničkih i znanstvenih ispitivanja radi usporedbe s tragovima i indicijama prikupljenima za potrebe istrage.

On provodi ili nalaže da se pod njegovim nadzorom provedu postupci prikupljanja identifikacijskih podataka, konkretno uzimanje otisaka prstiju ili dlanova ili fotografiranje potrebno za popunjavanje policijskih evidencija i uvid u njih u skladu s pravilima svojstvenima za svaku od tih evidencija.

Ako osoba u pogledu koje postoji jedan ili više razloga za osnovanu sumnju da je počinila ili pokušala počiniti kazneno djelo odbije pristati na postupke uzimanja podataka iz prvog i drugog stavka koje naloži službenik kriminalističke policije, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od jedne godine i novčanom kaznom od 15 000 eura.

Ne dovodeći u pitanje primjenu trećeg stavka, ako je uzimanje otisaka prstiju ili dlanova ili fotografiranje jedini način utvrđivanja identiteta osobe koja se saslušava u skladu s člancima 61-1 ili 62-2 zbog težeg ili lakšeg kaznenog djela kažnjivog kaznom zatvora u trajanju od najmanje tri godine i koja odbija dokazati svoj identitet ili pruža očito netočne podatke o identitetu, taj se postupak može provesti bez suglasnosti te osobe ako za to, na obrazloženi zahtjev službenika kriminalističke policije, procureur de la République [(državni odvjetnik, Francuska)] dâ pisano odobrenje. Službenik kriminalističke policije ili, pod njegovim nadzorom, niži službenik kriminalističke policije, upotrebljava prisilu samo ako je to nužno i na razmjeran način. Po potrebi vodi računa o ranjivosti osobe. O tom se postupku sastavlja zapisnik, u kojem se navode razlozi zbog kojih je to jedini način utvrđivanja identiteta osobe te datum i vrijeme njegova provođenja. Zapisnik se dostavlja državnom odvjetniku, a njegov se primjerak predaje osobi o kojoj je riječ.”

III. Glavni postupak, prethodna pitanja i postupak pred Sudom

11. Više od stotinu klimatskih aktivista 30. svibnja 2020. zaposjelo je aveniju Champs-Élysées u Parizu (Francuska). Policijske snage intervenirale su kako bi ih rastjerale te su uhitile više osoba, među kojima i osobu HW, zbog organiziranja neprijavljenog prosvjeda i otpora. Osoba HW saslušana je u okviru policijskog zadržavanja, kada je otkrila svoj identitet, ali je odbila uzimanje otisaka prstiju i fotografiranje potrebne za utvrđivanje njezina identiteta, unatoč tomu što je obaviještena da to odbijanje čini lakše kazneno djelo za koje se izriče kazna zatvora i novčana kazna.

12. Osoba HW je, nakon završetka policijskog zadržavanja, 1. lipnja 2020. izvedena pred državnog odvjetnika i pred juge des libertés et de la détention (sudac nadležan za određivanje pritvora, Francuska), koji ju je stavio pod sudski nadzor i obavijestio je da se treba pojaviti pred tribunalom correctionnel de Paris (Sud za lakša kaznena djela u Parizu, Francuska). Osoba HW optužena je:

– kao prvo, da je 30. svibnja 2020. u Parizu organizirala ulični prosvjed koji prethodno nije prijavljen u skladu s uvjetima utvrđenima zakonom, u ovom slučaju konkretno time što je poticala sudionike i davala im upute da ne pokažu svoje osobne isprave te da se ne pridržavaju policijskih zapovijedi tako što će formirati ljudski lanac, a drugi su prosvjednici odmah postupili u skladu s tim uputama;

– kao drugo, da je 31. svibnja 2020. u Parizu, s obzirom na to da je znala tajnu šifru za dešifriranje kriptološkog sredstva koje je moglo biti upotrijebljeno za pripremu, olakšanje počinjenja ili počinjenje težeg ili lakšeg kaznenog djela, odbila na sudski zahtjev priopćiti ili upisati tu šifru u okviru preliminarne istrage, istrage zbog kaznenog djela *in flagranti* ili sudske istrage, u ovom slučaju odbijanjem da priopći šifre svojeg telefona, i,

– kao treće, da je 30. svibnja 2020. u Parizu, iako je u pogledu nje postojao jedan ili više razloga za osnovanu sumnju da je počinila ili pokušala počiniti kazneno djelo, odbila pristati na uzimanje otisaka prstiju ili dlanova ili fotografiranje potrebno za popunjavanje policijskih evidencija i uvid u njih u skladu s pravilima svojstvenima za svaku od tih evidencija.

13. Presudom od 8. rujna 2021. tribunal correctionnel de Paris (Sud za lakša kaznena djela u Parizu) osobu HW oslobodio je optužbe za prva dva djela za koja je optužena, ali ju je proglasio krivom za treće djelo za koje je optužena te joj je stoga izrekao novčanu kaznu u iznosu od 300 eura.

14. Osoba HW i ministère public (državno odvjetništvo, Francuska) protiv te su presude podnijeli žalbu couru d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu, Francuska), sudu koji je uputio zahtjev.

15. Sud koji je uputio zahtjev smatra da, neovisno o presudi Ministerstvo na vatrešnite raboti (Upis biometrijskih i genetskih podataka u policijsku evidenciju)[3], i dalje postoje određena pitanja u pogledu tumačenja članka 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2.

16. Navodi, kao prvo, da se razmatranja Suda u presudi Ministerstvo na vatrešnite raboti I primjenjuju na kazneni postupak kojim je predviđeno sustavno prikupljanje biometrijskih i genetskih podataka bilo koje osobe u pogledu koje postoje dokazi da je počinila kazneno djelo

[3] Presuda od 26. siječnja 2023. (C-205/21, u daljnjem tekstu: presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, EU:C:2023:49)

koji su dostatni da bi opravdali podnošenje prijedloga za podizanje optužnice protiv nje[4]. Suprotno tomu, Sud još nije odlučivao o pravnoj situaciji, kao što je ona iz članka 55-1 Zakonika o kaznenom postupku, u kojoj se predviđa sustavno prikupljanje biometrijskih podataka[5] osobe u pogledu koje u okviru istrage postoji „jedan ili više razloga za osnovanu sumnju da je počinila ili pokušala počiniti kazneno djelo", a da to ne podrazumijeva da je podnesen prijedlog za podizanje optužnice protiv nje. Stoga je potrebno utvrditi je li taj uvjet dostatan da se ispune zahtjevi koji proizlaze iz Direktive 2016/680.

17. Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati nalaže li se Direktivom 2016/680 nadležnim tijelima obveza da opravdaju krajnju nužnost obrada koje provode.

18. Kao treće, u ovom se predmetu pojavljuje nova problematika s obzirom na pravo Unije: u skladu s francuskim zakonodavstvom, odbijanje pristanka na prikupljanje identifikacijskih podataka čini samostalno kazneno djelo koje se može kazneno progoniti i u pogledu kojeg se može donijeti osuđujuća presuda, čak i ako glavno kazneno djelo na temelju kojeg je izrečena mjera prikupljanja identifikacijskih podataka nije dovelo do osuđujuće presude (u daljnjem tekstu: samostalna osuđujuća presuda). Stoga se postavlja pitanje je li u tim okolnostima ispunjen zahtjev „krajnje nužnosti" prikupljanja biometrijskih podataka i je li takva samostalna osuđujuća presuda opravdana.

19. Sud koji je uputio zahtjev smatra da je odgovor na ta pitanja ključan za rješenje spora u glavnom postupku jer je osoba HW kazneno progonjena i osuđena samo za kazneno djelo odbijanja pristanka na prikupljanje identifikacijskih podataka, iako nije proglašena krivom za glavno kazneno djelo organiziranja neprijavljenog prosvjeda, na temelju kojeg joj je izrečena mjera prikupljanja identifikacijskih podataka, a da se pritom ni u jednom trenutku postupka nije pojavilo nikakvo odgovarajuće obrazloženje za krajnju nužnost te mjere.

20. U tim je okolnostima cour d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2., tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo, kao što je članak 55-1 francuskog Zakonika o kaznenom postupku, kojim se predviđa sustavno prikupljanje identifikacijskih podataka (uzimanje otisaka prstiju i fotografiranje) osoba u pogledu kojih postoji jedan ili više razloga za sumnju da su počinile ili pokušale počiniti kazneno djelo?

2. Treba li članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2., tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo, kao što je članak 55-1 francuskog Zakonika o kaznenom postupku, kojim se ne predviđa obveza nadležnog tijela da u svakom pojedinom slučaju na odgovarajući način obrazloži zbog čega je prikupljanje identifikacijskih podataka krajnje nužno?

[4] Sud je u točki 135. presude Ministerstvo na vatrešnite raboti I zaključio da se takvo sustavno prikupljanje protivi Direktivi 2016/680.

[5] U skladu s člankom 3. stavkom 13. Direktive 2016/680, fotografije lica i daktiloskopski podaci čine biometrijske podatke.

3. Treba li članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2., tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo, kao što je članak 55-1 francuskog Zakonika o kaznenom postupku, kojim se omogućuje da se na samostalan način kazneno progoni i osudi osoba koja je odbila pristati na prikupljanje identifikacijskih podataka, čak i ako ta osoba nije kazneno progonjena ili osuđena za kazneno djelo na temelju kojeg je izrečena mjera prikupljanja identifikacijskih podataka?"

21. Sud je zaprimio zahtjev za prethodnu odluku 24. svibnja 2024. Osoba HW, francuska i poljska vlada, Irska i Europska komisija podnijele su pisana očitovanja. Francuska i češka vlada, Irska i Komisija sudjelovale su na raspravi održanoj 30. travnja 2025.

IV. Analiza

A. Prvo prethodno pitanje

1. Tekst

22. Podsjećam, sud koji je uputio zahtjev svojim prvim pitanjem pita treba li članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2., tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se predviđa *sustavno* prikupljanje identifikacijskih podataka (uzimanje otisaka prstiju i fotografiranje) osoba u pogledu kojih postoji jedan ili više razloga za sumnju da su počinile ili pokušale počiniti kazneno djelo.

23. Želim istaknuti da se čini, na temelju zahtjeva za prethodnu odluku, da je glavni razlog zabrinutosti suda koji je uputio zahtjev činjenica da se člankom 55-1 Zakonika o kaznenom postupku dopušta prikupljanje biometrijskih podataka osoba protiv kojih nije formalno podnesen prijedlog za podizanje optužnice u okviru kaznenog postupka.

24. Kad je riječ o formulaciji prvog pitanja, stranke su u svojim pisanim očitovanjima raspravljale o tome da sud koji je uputio zahtjev upotrebljava pridjev „sustavan"[6].

25. Francuska vlada tvrdi da je pogrešno tvrditi da se francuskim zakonodavstvom predviđa „sustavno" prikupljanje tih biometrijskih podataka jer nije riječ o obvezi, nego o mogućnosti.

26. Komisija se slaže sa stajalištem francuske vlade, naglašavajući da službenik kriminalističke policije raspolaže „marginom prosudbe" u pogledu uzimanja podataka koje provodi. Ta institucija tvrdi da to uzimanje podataka nije „sustavno" jer se ne provodi nad svakom osobom koja je osumnjičena za počinjenje kaznenog djela, nego samo ako to zahtijeva istraga.

27. Osoba HW pak tvrdi da se, s obzirom na praksu policijskih tijela, podaci o kojima je riječ prikupljaju sustavno[7].

[6] Sud koji je uputio zahtjev taj izraz ne upotrebljava samo u tom pitanju, nego i u obrazloženju odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku (vidjeti točku 16. ovog mišljenja). Međutim, on ni na koji način ne objašnjava svoju uporabu te riječi.

[7] Osoba HW tvrdila je pred sudom koji je uputio zahtjev da su na dan 1. siječnja 2020. u automatiziranoj bazi otisaka prstiju (Fichier automatisé des empreintes digitales, u daljnjem tekstu: FAED) bili uneseni otisci prstiju više od 6,5 milijuna ljudi.

28. U tom pogledu valja podsjetiti na to da nije na Sudu da odlučuje o tumačenju nacionalnih odredbi i da ocjenjuje je li tumačenje ili primjena koje im je dao nacionalni sud ispravna, s obzirom na to da takvo tumačenje spada u isključivu nadležnost potonjeg [8].

29. Međutim, Sud, koji je pozvan nacionalnom sudu dati koristan odgovor, nadležan je da mu dâ upute na temelju spisa glavnog predmeta te pisanih i usmenih očitovanja koja su mu podnesena [9].

30. Svjestan sam da granica između davanja korisnog odgovora i tumačenja nacionalnog prava može biti tanka.

31. Međutim, moram pojasniti da to što sud koji je uputio zahtjev upotrebljava izraz „sustavno prikupljanje" podataka proizlazi iz presude Ministerstvo na vatrešnite raboti I, zbog koje, čini se, postoje dvojbe [10].

32. Naime, iz točke 113. te presude proizlazi da se, prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev u tom predmetu, člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c), člankom 8. stavcima 1. i 2. i člankom 10. Direktive 2016/680 zahtijeva da nadležna tijela raspolažu *marginom prosudbe* za utvrđivanje nužnosti prikupljanja biometrijskih i genetskih podataka. Međutim, prema mišljenju tog suda, prikupljanje podataka predviđeno nacionalnim zakonodavstvom *obvezno se primjenjivalo* na sve osobe protiv kojih je podnesen prijedlog za podizanje optužnice za kaznena djela počinjena s namjerom koja se progone po službenoj dužnosti, pri čemu se tim zakonodavstvom ne zahtijeva utvrđenje konkretne nužnosti prikupljanja svih tih kategorija podataka [11].

33. Usto, Sud je, u točki 114. presude Ministerstvo na vatrešnite raboti I, zaključio da „četvrto pitanje treba shvatiti na način da se njime u biti želi utvrditi treba li članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2. te direktive, tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se propisuje *sustavno prikupljanje* biometrijskih i genetskih podataka *svake osobe protiv koje je podnesen prijedlog za podizanje optužnice za kazneno djelo počinjeno s namjerom koje se progoni po službenoj dužnosti, radi upisa tih podataka u evidenciju*, a da se pritom ne propisuje obveza nadležnog tijela da utvrdi i dokaže, s jedne strane, da je to prikupljanje nužno za ostvarenje konkretnih zadanih ciljeva i, s druge strane, da se ti ciljevi ne mogu postići prikupljanjem samo dijela dotičnih podataka" [12].

34. Uzimajući u obzir dvije prethodne točke te očitovanja stranaka u ovom predmetu [13], valja pojasniti pojmove „margina prosudbe" i „sustavno prikupljanje" podataka.

[8] Presuda od 4. listopada 2024., Bezirkshauptmannschaft Landeck (Pokušaj pristupa osobnim podacima pohranjenima na mobilnom telefonu) (C-548/21, u daljnjem tekstu: presuda Bezirkshauptmannschaft Landeck, EU:C:2024:830, t. 53. i navedena sudska praksa)

[9] Vidjeti osobito presudu od 28. studenoga 2023., Commune d'Ans (C-148/22, EU:C:2023:924, t. 31.).

[10] Vidjeti točku 15. ovog mišljenja.

[11] Taj je sud naveo (točka 78. presude Ministerstvo na vatrešnite raboti I) da je „za većinu kaznenih djela zapriječenih [bugarskim] Kaznenim zakonikom predviđeno […] počinjenje s namjerom a gotovo se sva kaznena djela progone po službenoj dužnosti" i da se, „[u] skladu s pravilima bugarskog kaznenog postupka, protiv osobe […] podnosi prijedlog za podizanje optužnice kada postoji dovoljno dokaza da je kriva za počinjenje kaznenog djela koje se progoni po službenoj dužnosti".

[12] Moje isticanje

[13] Vidjeti točke 25. i 26. ovog mišljenja.

35. Kao što to proizlazi iz točaka 113. i 114. presude Ministerstvo na vatrešnite raboti I, s jedne strane, „margina prosudbe” označava mogućnost, predviđenu nacionalnim pravom, da nadležno tijelo utvrdi i dokaže da je obrada podataka krajnje nužna. S druge strane, prikupljanje je „sustavno” kada se obvezno primjenjuje na svaku osobu koja je obuhvaćena područjem primjene nacionalnog zakonodavstva o kojem je riječ.

36. Iz toga slijedi da Sud, kako bi sudu koji je uputio zahtjev dao koristan odgovor, najprije mora utvrditi je li prikupljanje o kojem je riječ u ovom slučaju „sustavno”, u smislu presude Ministerstvo na vatrešnite raboti I.

37. Valja utvrditi da se zaključak da je prikupljanje biometrijskih podataka „sustavno” ne može izvesti iz članka 55-1 Zakonika o kaznenom postupku. Naime, u skladu sa samim tekstom te odredbe, nadležno tijelo nije obvezno provesti postupke uzimanja podataka nad bilo kojom osobom u pogledu koje postoji jedan ili više razloga za opravdanu sumnju da je počinila ili pokušala počiniti kazneno djelo. Usto, u drugom stavku navedene odredbe pojašnjava se da se uzimanje podataka provodi u skladu s pravilima policijskih evidencija i pod uvjetom da su predmetni podaci potrebni za popunjavanje tih evidencija i uvid u njih [14].

38. Međutim, kao što to pokazuje rasprava među strankama, tekst prvog prethodnog pitanja, s obzirom na to da se u njemu upućuje na „sustavnu” prirodu prikupljanja podataka, dovodi do nejasnoća, jer se čini da pretpostavlja da prikupljanje koje nije „sustavno” jest u skladu s Direktivom 2016/680. Ipak, smatram da to nije slučaj. Kao što ću to iznijeti u okviru ispitivanja merituma, kako bi uzimanje biometrijskih podataka koje nije „sustavno” bilo u skladu sa zahtjevima Direktive 2016/680, ono treba biti i „krajnje nužno”.

39. Slijedom navedenog, predlažem Sudu da prvo prethodno pitanje preoblikuje na način da njime sud koji je uputio zahtjev u biti želi utvrditi protivi li se članku 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) i člankom 8. stavcima 1. i 2., nacionalno zakonodavstvo kojim se dopušta prikupljanje biometrijskih podataka bilo koje osobe u pogledu koje postoji jedan ili više razloga za osnovanu sumnju da je počinila ili pokušala počiniti kazneno djelo.

2. Meritum

a) Opća razmatranja o članku 10. Direktive 2016/680, kako ga tumači Sud

40. Kao prvo, valja podsjetiti na to da je članak 10. Direktive 2016/680 posebna odredba kojom se uređuju obrade posebnih kategorija osobnih podataka (u daljnjem tekstu: osjetljivi podaci), uključujući biometrijske podatke [15]. Kao što to proizlazi iz sudske prakse, cilj je te odredbe osiguravanje pojačane zaštite u odnosu na obrade koje zbog posebne osjetljivosti podataka o kojima je riječ te zbog konteksta u kojem se obrađuju mogu predstavljati, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 37. te direktive, znatne rizike za temeljna prava i slobode, kao što su pravo na poštovanje privatnog života i pravo na zaštitu osobnih podataka, zajamčene u člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) [16].

[14] Iako se ta „pravila svojstvena za svaku od tih evidencija” ne navode u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, francuska je vlada, međutim, detaljno objasnila ta pravila u svojim pisanim očitovanjima.

[15] Među osjetljivim podacima u članku 10. Direktive 2016/680 navode se i „biometrijski podaci u svrhu jedinstvene identifikacije pojedinca”.

[16] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 116. i navedena sudska praksa

41. Kao drugo, kao što to proizlazi iz samog teksta članka 10. Direktive 2016/680, zahtjev prema kojem je obrada takvih podataka dopuštena „samo ako je to [krajnje] nužno" treba tumačiti na način da se njime definiraju stroži uvjeti zakonitosti obrade osjetljivih podataka u odnosu na one koji proizlaze iz njezina članka 4. stavka 1. točaka (b) i (c) i članka 8. stavka 1., kojima se upućuje samo na „nužn[u]" obradu podataka koji su općenito obuhvaćeni područjem primjene navedene direktive [17].

42. Tako se, s jedne strane, uporabom priloga „samo" ispred izraza „ako je to [krajnje] nužno" naglašava da se obrada osjetljivih podataka može smatrati „nužnom" samo u ograničenom broju slučajeva. S druge strane, obilježje „[krajnje]" nužnosti obrade takvih podataka podrazumijeva da se ta nužnost ocjenjuje osobito usko [18].

b) Kriteriji za utvrđivanje krajnje nužnosti obrade

43. Napominjem da se u Direktivi 2016/680 ne definira zahtjev koji se odnosi na „krajnju nužnost", propisan u njezinu članku 10.

44. Međutim, određene se smjernice mogu izvesti iz drugih odredbi te direktive. Tako se, ne dovodeći u pitanje strože uvjete koji se odnose na zakonitost obrade osjetljivih podataka koje propisuje navedena direktiva, zahtjev krajnje nužnosti treba tumačiti s obzirom na načela navedena u njezinim člancima 4. i 8. [19].

45. To podrazumijeva, među ostalim, da se pitanje je li prikupljanje osjetljivih podataka krajnje nužno ispita s obzirom na svrhe i ciljeve tog prikupljanja, uz poštovanje načela ograničenja svrhâ i smanjenja količine podataka [20], pri čemu je potonje načelo izraz načela proporcionalnosti [21].

46. U tom pogledu, kao prvo, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 26. Direktive 2016/680, zahtjev nužnosti je ispunjen ako se cilj koji se nastoji postići predmetnom obradom ne može razumno na jednako učinkovit način postići drugim sredstvima kojima se manje zadire u temeljna prava ispitanikâ, posebno pravâ na poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka, zajamčenih člancima 7. i 8. Povelje. Osobito, imajući u vidu povećanu zaštitu pojedinaca u vezi s obradom osjetljivih podataka, voditelj obrade mora se uvjeriti da se taj cilj ne može ispuniti korištenjem drugih kategorija podataka nego što su to one navedene u članku 10. te direktive [22].

47. Kao drugo, s obzirom na znatne rizike koje predstavlja obrada osjetljivih podataka za prava i slobode ispitanikâ, osobito u kontekstu zadaća nadležnih tijela u svrhe navedene u članku 1. stavku 1. Direktive 2016/680, zahtjev „krajnje nužnosti" podrazumijeva uzimanje u obzir posebne važnosti cilja koji se takvom obradom nastoji postići. Takva se važnost može ocijeniti, među ostalim, s obzirom na samu prirodu cilja koji se želi postići – osobito činjenicu da obrada služi konkretnom cilju u vezi sa sprečavanjem kaznenih djela ili prijetnji javnoj sigurnosti koje predstavljaju određeni stupanj težine te u vezi s kažnjavanjem takvih kaznenih djela ili zaštitom od takvih prijetnji – kao i s obzirom na posebne okolnosti u kojima se ta obrada provodi [23].

[17] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 117.

[18] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 118.

[19] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 121.

[20] Vidjeti u tom smislu presudu Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 122. do 125.

[21] Vidjeti presudu od 30. siječnja 2024., Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policija" pri MVR – Sofija (C-118/22, EU:C:2024:97, t. 41. i navedena sudska praksa).

[22] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 126.

[23] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 127.

48. Kao treće, Sud je već presudio da se takva „krajnja nužnost” obrade osjetljivih podataka može utvrditi samo s obzirom na sve relevantne elemente, kao što su, među ostalim, priroda i težina kaznenog djela za koje je ispitanik osumnjičen u kaznenom postupku u glavnom predmetu, posebne okolnosti tog kaznenog djela, moguća povezanost navedenog kaznenog djela s drugim postupcima koji su u tijeku, prethodne osude osobe o kojoj je riječ ili njezin osobni profil [24].

49. Kad je riječ o težini kaznenog djela, napominjem da u obzir treba uzeti i posebnosti zadaća policijskih tijela. Kao što je to Sud naglasio u presudi Bezirkshauptmannschaft Landeck, kada bi se smatralo da samo suzbijanje *teških kaznenih djela* može opravdati pristup osobnim podacima, time bi se ograničile istražne ovlasti nadležnih tijela, u smislu Direktive 2016/680, u odnosu na *kaznena djela općenito*. Sud je smatrao da bi to dovelo do povećanja opasnosti od nekažnjavanja za takva kaznena djela, s obzirom na važnost koju ti podaci mogu imati za kaznene istrage. Prema tome, takvim bi se ograničavanjem povrijedila specifična priroda zadaća koje izvršavaju ta tijela za potrebe navedene u članku 1. stavku 1. te direktive, koja se ističe u njezinim uvodnim izjavama 10. i 11., te bi se ugrozio cilj uspostave područja slobode, sigurnosti i pravde unutar Unije, koji se nastoji postići navedenom direktivom [25].

50. Stoga, načelno, činjenica da kazneno djelo nije kvalificirano kao „teško” ne može, sama po sebi, opravdati isključenje krajnje nužnosti prikupljanja biometrijskih podataka. Naime, ovisno o prirodi kaznenog djela, a ne o njegovoj težini, prikupljanje te vrste podataka može se pokazati potrebnim da bi se utvrdilo to kazneno djelo ili identificirao njegov počinitelj.

51. Ako se pak krajnja nužnost prikupljanja biometrijskih podataka ne temelji na prirodi kaznenog djela, ona mora imati temelj u drugim elementima.

c) Odnos s prikupljanjem podataka o kojem je riječ u glavnom postupku

1) Ciljevi prikupljanja podataka

52. Francuska je vlada u svojim pisanim očitovanjima navela da su ciljevi prikupljanja identifikacijskih podataka o kojem je riječ u glavnom postupku, među ostalim, usporediti otiske s tragovima prikupljenima u okviru istrage koja je u tijeku, utvrditi identitet okrivljenika u okviru istrage koja je u tijeku kako bi se izbjegao rizik u pogledu postojanja osoba istog imena i prezimena ili krađe identiteta, ili pak utvrditi identitet osobe u kontekstu povezanosti s drugim postupcima koji su u tijeku ili će se provesti, na primjer kako bi se omogućila usporedba otisaka s tragovima prikupljenima u okviru drugih istraga [26].

53. Ti su ciljevi povezani, s jedne strane, s uporabom podataka prikupljenih u okviru određenog kaznenog postupka i, s druge strane, s obradom za potrebe drugih postupaka. Nužnost provođenja te obrade izričito proizlazi iz uvodne izjave 27. Direktive 2016/680 [27].

[24] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 132.

[25] Presuda Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 97.

[26] Napominjem da se u Direktivi 2016/680 koristi izraz „svrhe” (među ostalim, u članku 1. stavku 1., članku 4. stavku 1. i članku 8.) i „ciljevi” (u članku 8. stavku 2.). Kao što je to napomenuo nezavisni odvjetnik G. Pitruzzella u svojem mišljenju u predmetu Ministerstvo na vatrešnite raboti I (EU:C:2022:507, t. 56.), razlika između „svrha” i „ciljeva” nije očigledna. Međutim, on smatra da su svrhe prikupljanja one navedene u članku 1. stavku 1. te direktive (u istom smislu vidjeti i presudu od 8. prosinca 2022., Inspektor v Inspektorata kam Visšia sadeben savet (Svrhe obrade osobnih podataka – kaznena istraga) (C-180/21, EU:C:2022:967, t. 43. i 44.). Kad je riječ o ciljevima, navedenima u članku 8. stavku 2. navedene direktive, oni su, prema njegovu mišljenju, konkretniji i trebaju biti pojašnjeni u nacionalnom zakonodavstvu obuhvaćenom njezinim područjem primjene.

[27] Vidjeti također presudu od 8. prosinca 2022., Inspektor v Inspektorata kam Visšia sadeben savet (Svrhe obrade osobnih podataka – kaznena istraga) (C-180/21, EU:C:2022:967, t. 55.).

54. Stoga valja utvrditi da je prikupljanje biometrijskih podataka relevantno i prikladno s obzirom na navedene ciljeve [28]. Međutim, nužnost tog prikupljanja ovisi, među ostalim, o njegovu području primjene, kako je definirano primjenjivim zakonodavstvom.

2) Područje primjene prikupljanja podataka

55. Kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku i očitovanjâ francuske vlade, postoji neslaganje u pogledu područja primjene prikupljanja o kojem je riječ u glavnom postupku. Sud koji je uputio zahtjev smatra da službenici kriminalističke policije mogu prikupiti biometrijske podatke bilo koje osobe u pogledu koje postoji „jedan ili više razloga za osnovanu sumnju da je počinila ili pokušala počiniti kazneno djelo" [29]. S druge strane, prema mišljenju francuske vlade, navedeni se podaci mogu prikupljati od, s jedne strane, osoba u pogledu kojih ne postoje samo sumnje, nego i ozbiljne ili podudarne indicije zbog kojih je vjerojatno da su mogle sudjelovati, kao počinitelji ili supočinitelji, u počinjenju težeg kaznenog djela ili lakšeg kaznenog djela kažnjivog kaznom zatvora te od, s druge strane, osoba čiji identitet treba sa sigurnošću utvrditi [30].

56. Zbog tog ću neslaganja ispitati dva aspekta predmetnog nacionalnog zakonodavstva: fazu postupka u kojoj se provodi prikupljanje (u ovom slučaju, a da protiv ispitanika nije formalno podnesen prijedlog za podizanje optužnice) i doseg tog prikupljanja.

57. Kao prvo, kad je riječ o fazi postupka, smatram da ciljevi prikupljanja biometrijskih podataka podrazumijevaju da se ono može provesti u ranoj fazi kaznene istrage. Kada bi se ta mogućnost ograničila na fazu podnošenja prijedloga za podizanje optužnice protiv ispitanika, to ne bi bilo u skladu s određenim svrhama navedenima u članku 1. Direktive 2016/680.

58. U stvarnosti, kao što je to Sud naglasio u presudi Ministerstvo na vatrešnite raboti I, iako postoje ozbiljni razlozi da se vjeruje da je osoba o kojoj je riječ počinila kazneno djelo – što opravdava podnošenje prijedloga za podizanje optužnice protiv nje, čime se pretpostavlja da su već bili prikupljeni dostatni dokazi o uključenosti te osobe u kazneno djelo – moguće je da, u određenim slučajevima, prikupljanje biometrijskih podataka ne ispunjava ni jednu konkretnu nužnost u svrhe kaznenog postupka koji je u tijeku [31].

59. Također naglašavam da je kazneno zakonodavstvo u nadležnosti država članica [32]. Konkretno, različite faze kaznenog postupka te s njima povezana prava i jamstva za ispitanika mogu se razlikovati ovisno o državi članici. Iz toga slijedi da taj element ne može biti odlučujući za tumačenje članka 10. Direktive 2016/680.

[28] Kad je riječ o obradi biometrijskih podataka u okviru drugih postupaka, vidjeti presudu od 30. siječnja 2024., Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policija" pri MVR – Sofija (C-118/22, EU:C:2024:97, t. 56.).

[29] Vidjeti točku 16. ovog mišljenja.

[30] Francuska vlada svoje stajalište temelji na odredbama francuskog prava koje se ne navode u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku, ali za koje se čini da se odnose na „pravila svojstvena za svaku od tih evidencija", navedena u drugom stavku članka 55-1 Zakonika o kaznenom postupku (vidjeti bilješku 14. ovog mišljenja).

[31] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 131.

[32] Presuda od 8. srpnja 2010., Sjöberg i Gerdin (C-447/08 i C-448/08, EU:C:2010:415, t. 49.)

60. Članak 6. Direktive 2016/680 ne dovodi u pitanje to tumačenje. Naime, tom se odredbom navodi obveza da se, prema potrebi i koliko je god to moguće, pravi razlika između različitih kategorija ispitanika na način da ih se neselektivno ne izloži jednakom stupnju zadiranja u njihovo temeljno pravo na zaštitu njihovih osobnih podataka [33]. Međutim, cilj navedene odredbe nije bio utvrditi kategorije osoba čiji se podaci mogu prikupljati [34].

61. Kao drugo, kad je riječ o dosegu prikupljanja biometrijskih podataka o kojem je riječ u glavnom postupku, podsjećam na to da će Sud u okviru prethodnog postupka moći samo odrediti uvjete koji proizlaze iz prava Unije a koji se moraju poštovati u nacionalnom pravu, a za određivanje primjenjivih odredbi nacionalnog prava i njihovo tumačenje isključivo su nadležni nacionalni sudovi [35].

62. U svakom slučaju, smatram da čak i područje primjene zakonodavstva o prikupljanju biometrijskih podataka koje navodi francuska vlada, iako je ograničeno na kaznena djela kažnjiva kaznom zatvora, ima širok doseg [36], što među ostalim omogućuje prikupljanje podataka bilo koje osobe čiji identitet treba sa sigurnošću utvrditi, i to neovisno o prirodi i težini predmetnog kaznenog djela.

3) Obveza nadležnog tijela da ocijeni krajnju nužnost prikupljanja podataka

63. Unatoč tom širokom dosegu, za razliku od bugarskog zakonodavstva o kojem je riječ u predmetu u kojem je donesena presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I, iz francuskog zakonodavstva proizlazi da policijska tijela nemaju obvezu prikupljanja podataka bilo koje osobe koja je obuhvaćena područjem primjene tog zakonodavstva i da se to prikupljanje, naprotiv, provodi prema ocjeni tih tijela u svakom slučaju zasebno [37].

64. Međutim, kako bi ta margina prosudbe ispunjavala zahtjeve iz Direktive 2016/680, francuskim zakonodavstvom treba biti propisana obveza nadležnih tijela da ocijene je li prikupljanje biometrijskih podataka ispitanikâ krajnje nužno [38].

65. Naime, Sud je već presudio da je isključivo na nadležnim tijelima da osiguraju poštovanje tog kriterija [39].

[33] Vidjeti u tom smislu presude Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 83. i Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 100.

[34] Vidjeti u tom smislu presudu Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 84.

[35] Presude od 16. ožujka 1978., Oehlschläger (104/77, EU:C:1978:69, t. 4.) i od 7. studenoga 2024., ERB New Europe Funding II (C-178/23, EU:C:2024:943, t. 21. i navedena sudska praksa)

[36] Vidjeti u tom smislu presudu ESLJP-a od 18. travnja 2013., M. K. protiv Francuske, CE:ECHR:2013:0418JUD001952209, t. 41. Francusko zakonodavstvo o kojem je riječ u tom predmetu odgovara članku R. 40-38-2 stavku 3. Zakonika o kaznenom postupku, koji je, prema mišljenju francuske vlade, relevantan za potrebe ovog predmeta (vidjeti bilješku 14. ovog mišljenja).

[37] Vidjeti točku 37. ovog mišljenja. Vidjeti također mišljenje nezavisnog odvjetnika J. Richarda de la Toura u predmetu Policejní prezidium (Pohrana biometrijskih i genetskih podataka) (C-57/23, EU:C:2025:132, t. 43.), u kojem je usporedio češko zakonodavstvo o kojem je riječ u tom predmetu – u skladu s kojim policijska tijela imaju samo mogućnost uzimanja podataka – s bugarskim propisom o kojem je bila riječ u predmetu u kojem je donesena presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti I.

[38] Vidjeti mišljenje nezavisnog odvjetnika J. Richarda de la Toura u predmetu Policejní prezidium (Pohrana biometrijskih i genetskih podataka) (C-57/23, EU:C:2025:132, t. 44.). Za razliku od francuskog zakonodavstva o kojem je riječ u ovom predmetu (vidjeti točke 66. i 67. ovog mišljenja), češkim se zakonodavstvom, kao što je to naglasio nezavisni odvjetnik J. Richard de la Tour, ne propisuje obveza nadležnih tijela da ocijene je li prikupljanje biometrijskih podataka ispitanikâ krajnje nužno.

[39] Vidjeti presudu od 28. studenoga 2024., Ministerstvo na vatrešnite raboti (Upis biometrijskih i genetskih podataka u evidenciju II) (C-80/23, u daljnjem tekstu: presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti II, EU:C:2024:991, t. 57.).

66. U ovom slučaju, iz očitovanja francuske vlade proizlazi da se člancima 6. i 88. loia n° 78-17 du 6 janvier 1978, relative à l'informatique, aux fichiers et aux libertés (Zakon br. 78-17 od 6. siječnja 1978. o informatičkim tehnologijama, sustavima pohrane i slobodama [40]) prenosi članak 10. Direktive 2016/680, pri čemu se izričito preuzima kriterij krajnje nužnosti iz te direktive. Ta vlada dodaje da prikupljanje biometrijskih podataka na temelju članka 55-1 Zakonika o kaznenom postupku mora biti u skladu s tim zakonskim odredbama.

67. Ako je tako, taj bi se nacionalni pravni okvir mogao tumačiti na način da obvezuje nadležno tijelo da ocijeni je li prikupljanje podataka koje ono provodi „krajnje nužno".

68. Međutim, s obzirom na razgraničenje funkcija između Suda i suda koji je uputio zahtjev, na potonjem je sudu da se uvjeri da je to doista tako, osobito pritom poštujući svoju obvezu da nacionalno pravo tumači, koliko je to moguće, u skladu s tekstom i ciljem Direktive 2016/680 [41].

69. S obzirom na okolnosti glavnog postupka koje se odnose na prikupljanje biometrijskih podataka osobe koja je zadržana kod policije zbog organiziranja neodobrenog prosvjeda i sudjelovanja u njemu, sud koji je uputio zahtjev mora se također uvjeriti da nadležno tijelo i dalje primjenjuje zakon u skladu sa zahtjevima iz Direktive 2016/680 [42].

70. S obzirom na prethodno navedeno, predlažem da se na prvo pitanje odgovori da članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2., treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se dopušta prikupljanje biometrijskih podataka bilo koje osobe u pogledu koje postoji jedan ili više razloga za osnovanu sumnju da je počinila li pokušala počiniti kazneno djelo, pod uvjetom da se tim zakonodavstvom propisuje obveza nadležnog tijela da u slučaju svakog prikupljanja ocijeni je li ono krajnje nužno.

B. Drugo prethodno pitanje

71. Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti nastoji doznati je li nadležno tijelo dužno obrazložiti odluku da prikupi biometrijske podatke s obzirom na zahtjev krajnje nužnosti koji proizlazi iz članka 10. Direktive 2016/680.

72. Smatram da takva obveza proizlazi iz presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti II i Bezirkshauptmannschaft Landeck te ne vidim razlog zbog kojeg bi se odstupilo od te sudske prakse.

[40] Te su odredbe donesene ordonnanceom n° 2018-1125, du 12 décembre 2018 (Uredba br. 2018-1125 od 12. prosinca 2018. (članak 1.). Napominjem, međutim, da te odredbe nisu navedene i u odluci kojom se upućuje zahtjev za prethodnu odluku.

[41] Presude od 10. travnja 1984., von Colson i Kamann (14/83, EU:C:1984:153, t. 26.) i od 30. travnja 2025., Nastolo (C-370/24, EU:C:2025:300, t. 43. i navedena sudska praksa). U pogledu Direktive 2016/680 vidjeti i presudu Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 133.

[42] Vidjeti u tom smislu mišljenje nezavisnog odvjetnika J. Richarda de la Toura u predmetu Ministerstvo na vatrešnite raboti (Upis biometrijskih i genetskih podataka u evidenciju II) (C-80/23, EU:C:2024:513, t. 49.). U pogledu uvjeta primjene i djelotvorne provedbe odredbi nacionalnog prava vidjeti također presudu od 23. travnja 2009., Angelidaki i dr. (C-378/07 do C-380/07, EU:C:2009:250, t. 164. i navedena sudska praksa).

73. U predmetu u kojem je donesena presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti II postavljalo se pitanje može li – kada nacionalno zakonodavstvo ne propisuje obvezu nadležnog tijela da provjeri i dokaže da je prikupljanje osjetljivih podataka krajnje nužno u skladu s člankom 10. Direktive 2016/680 – poštovanje takve obveze osigurati sud kojem je to nadležno tijelo podnijelo zahtjev radi prisilnog izvršenja navedenog prikupljanja [43].

74. Sud je odgovarajući na to pitanje odlučio da, ako ne postoji obveza nadležnog tijela da na temelju nacionalnog prava ocijeni „krajnju nužnost" obrade koju je provelo ili koju namjerava provesti, sud pred kojim se vodi postupak kako bi odlučio o takvoj obradi osobnih podataka koju provodi to nadležno tijelo ne može umjesto tog tijela osigurati poštovanje obveze koju navedeno tijelo ima na temelju članka 10. Direktive 2016/680 [44].

75. Iako Sud nije izričito spomenuo obvezu obrazlaganja, takva obveza prema mojem mišljenju proizlazi iz te presude.

76. Kao prvo, u skladu s člankom 54. Direktive 2016/680, kojim se konkretizira članak 47. Povelje, državama članicama nalaže se da predvide pravo ispitanika na djelotvoran sudski pravni lijek ako on smatra da su mu prekršena njegova prava utvrđena odredbama donesenima na temelju te direktive uslijed obrade njegovih osobnih podataka koja nije u skladu s tim odredbama.

77. Kao drugo, prema sudskoj praksi, pravo na djelotvoran pravni lijek, zajamčeno člankom 47. Povelje, u načelu zahtijeva da zainteresirana strana bude upoznata s razlozima na kojima se temelji odluka donesena u odnosu na nju, bilo čitanjem same odluke bilo na način da joj se priopće ti razlozi, kako bi joj se omogućilo da obrani svoja prava u najboljim mogućim uvjetima i da pri potpunom poznavanju predmeta odluči je li korisno pokrenuti postupak pred nadležnim sudom, te kako bi on mogao u potpunosti izvršiti nadzor zakonitosti te odluke [45].

78. To nužno pretpostavlja, s obzirom na to da je Sud zaključio da sudovi ne mogu umjesto nadležnog tijela ispitati je li prikupljanje podataka krajnje nužno, postojanje prava da to ispitivanje naknadno ocijeni sud.

79. To pravo nije apsolutno te ga je, u skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje, moguće ograničiti, ali samo pod uvjetom da se ta ograničenja predvide zakonom, da poštuju bit predmetnih prava i sloboda i da su, u skladu s načelom proporcionalnosti, nužna i stvarno ispunjavaju ciljeve od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebu zaštite prava i sloboda drugih osoba [46].

80. Vlade koje su sudjelovale na raspravi istaknule su da bi, kada bi se nadležnim tijelima nalagala obveza da obrazlože svaku odluku donesenu na temelju članka 10. Direktive 2016/680, to utjecalo na pravilno odvijanje kaznenih istraga te suzbijanje kaznenih djela. Iako je riječ o ciljevima u općem interesu, smatram da ograničenje prava na djelotvoran pravni lijek o kojem je riječ nije svedeno na ono što je krajnje nužno.

[43] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti II, t. 52.

[44] Presuda Ministerstvo na vatrešnite raboti II, t. 57.

[45] Presuda od 8. svibnja 2019., PI (C-230/18, EU:C:2019:383, t. 78. i navedena sudska praksa). Vidjeti također presudu Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 118.

[46] Presuda Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 119. i navedena sudska praksa. U tom smislu vidjeti i uvodnu izjavu 104. Direktive 2016/680.

81. Kao prvo, budući da prikupljanje podataka o kojem je riječ nije sustavno, ne čini mi se da je obveza obrazlaganja preveliko opterećenje za nadležna tijela. Usto, ako nadležna tijela moraju raspolagati određenom marginom prosudbe kako bi ostvarila svrhe navedene u članku 1. stavku 1. Direktive 2016/680, obveza da obrazlože svoje odluke, predviđena člankom 10. te direktive, tim je važnija.

82. Kao drugo, kao što je to Sud u biti istaknuo u presudi Bezirkshauptmannschaft Landeck, članak 13. stavci 1. i 2. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 54., nalaže obvezu obavješćivanja ispitanika. Iako se člankom 13. stavkom 3. te direktive državama članicama dopušta da donesu zakonodavne mjere za odgađanje, ograničavanje ili čak uskraćivanje pružanja informacija ispitaniku, nacionalni propis kojim bi se općenito isključivalo svako pravo na informacije ne bi bio u skladu s pravom Unije [47].

83. U tom pogledu, u odgovoru na pitanje koje je Sud postavio na raspravi, francuska i češka vlada tvrdile su da se presuda Bezirkshauptmannschaft Landeck ne primjenjuje na ovaj predmet jer se ta presuda odnosi na prethodni nadzor koji sud ili neovisno upravno tijelo provode nad pristupom policijskih tijela podacima pohranjenima na mobilnom telefonu ispitanika.

84. Međutim, nisam siguran u to da su ti argumenti relevantni. Najprije, prema mojem mišljenju, obveza obrazlaganja još je nužnija kada se nad prikupljanjem podataka ne provodi prethodni nadzor. Nadalje, ističem da, iako u mobilnom telefonu očigledno mogu biti pohranjeni osjetljivi podaci u smislu članka 10. Direktive 2016/680 [48], presuda Bezirkshauptmannschaft Landeck ne odnosi se konkretno na tu vrstu podataka. Iz toga slijedi da se obveza obrazlaganja koja proizlazi iz te presude *a fortiori* primjenjuje na okolnosti ovog predmeta, koji se odnosi na prikupljanje osjetljivih podataka.

85. Naposljetku, kao što je to Komisija pravilno istaknula u odgovoru na isto pitanje koje je postavio Sud, iz članka 4. stavka 4. Direktive 2016/680 proizlazi da nadležno tijelo mora moći dokazati, među ostalim, da je obrada podataka koju provodi nužna. To načelo odgovornosti, koje je također predviđeno člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/679 [49], treba tumačiti s obzirom na članak 54. te direktive. Iz toga slijedi da obveza obrazlaganja proizlazi iz opće strukture navedene direktive.

86. Kao treće, kao što to proizlazi iz ustaljene sudske prakse, opseg obveze obrazlaganja ovisi o konkretnim okolnostima svake situacije [50]. Dok se detaljnije obrazloženje može osobito pokazati nužnim u slučajevima lakših kaznenih djela, ono može biti kratko kad je riječ o teškom kaznenom djelu. Osim toga, kad je riječ o kaznenim djelima za koja je očito nužno utvrditi identitet počinitelja, na primjer u slučaju krađe provaljivanjem, ne isključujem da se zaključak da je prikupljanje biometrijskih podataka krajnje nužno može izvesti iz cjelokupnih elemenata spisa. Naime, ispitanik može lako razumjeti razloge tog zadiranja u njegova prava na poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka.

[47] Presuda Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 120. i 121. i navedena sudska praksa

[48] Presuda Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 94.

[49] Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL 2016., L 119, str. 1. i ispravci SL 2018., L 127, str. 2. i SL 2021., L 74, str. 35.). U pogledu članka 5. stavka 2. te uredbe vidjeti osobito presudu od 27. veljače 2025., Amt der Tiroler Landesregierung (C-638/23, EU:C:2025:127, t. 33.).

[50] Presuda od 28. srpnja 2011., Agrana Zucker (C-309/10, EU:C:2011:531, t. 35. i navedena sudska praksa)

87. Suprotno tomu, zbog čega bi prikupljanje biometrijskih podataka osobe osumnjičene da je sudjelovala u neodobrenom prosvjedu bilo krajnje nužno, osobito kada je njezin identitet neupitan, nije očigledno, barem ne za potrebe tog konkretnog postupka. U takvoj situaciji nadležno tijelo mora na odgovarajući način obrazložiti svoju odluku kako bi ispitanik mogao razumjeti razloge takvog prikupljanja, pri čemu puko upućivanje na sve elemente spisa načelno ne može biti dovoljno [51].

88. Slijedom navedenog, predlažem da se na drugo pitanje odgovori da članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2., treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se ne propisuje obveza nadležnog tijela da u svakom pojedinom slučaju na odgovarajući način obrazloži zbog čega je prikupljanje identifikacijskih podataka krajnje nužno.

C. Treće prethodno pitanje

1. Dopuštenost

89. Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2., tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se dopušta da se na samostalan način kazneno progoni i osudi osoba koja je odbila pristati na prikupljanje identifikacijskih podataka, čak i ako ta osoba nije kazneno progonjena ili osuđena za kazneno djelo na temelju kojeg je izrečena mjera prikupljanja identifikacijskih podataka?

90. Francuska vlada tvrdi da je to pitanje nedopušteno jer Direktiva 2016/680 ne sadržava pravila koja se odnose na kazneno djelo zbog odbijanja pristanka na prikupljanje osobnih podataka. Iz toga slijedi da ta osuda nije obuhvaćena područjem primjene te direktive, a posljedično ni pravom Unije.

91. Usto, ta vlada i Komisija tvrde da sud koji je uputio zahtjev ne navodi razloge zbog kojih bi odredbe Direktive 2016/680 mogle utjecati na donošenje samostalne osuđujuće presude.

92. U tom pogledu, moram podsjetiti na to da, u skladu s člankom 94. točkom (c) Poslovnika Suda, zahtjev za prethodnu odluku mora sadržavati prikaz razloga koji su naveli sud koji je uputio zahtjev da se zapita o tumačenju ili valjanosti određenih odredaba prava Unije, kao i pojašnjenje veze koja po mišljenju tog suda postoji između tih odredaba i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku. Taj prikaz treba omogućiti Sudu da osim dopuštenosti zahtjeva za prethodnu odluku provjeri i vlastitu nadležnost za odgovaranje na postavljeno pitanje [52].

93. Iako se slažem s utvrđenjem da sud koji je uputio zahtjev ne objašnjava u kojem bi pogledu navedene odredbe Direktive 2016/680 mogle utjecati na donošenje samostalne osuđujuće presude, smatram da se takva veza može izvesti iz cjelokupnih elemenata spisa kojim raspolaže Sud, kao i iz sudske prakse, kao što ću to izložiti u nastavku.

[51] Vidjeti u tom smislu presude od 8. svibnja 2019., PI (C-230/18, EU:C:2019:383, t. 78. i 91. i navedena sudska praksa) i od 16. veljače 2023., HYA i dr., (Obrazloženje odobrenjâ za prisluškivanje telefonskih razgovora) (C-349/21, EU:C:2023:102, t. 59. do 61.).

[52] Presuda od 6. ožujka 2014., Siragusa (C-206/13, EU:C:2014:126, t. 19.). Vidjeti također presudu Ministerstvo na vatrešnite raboti I, t. 55.

94. Usto, napominjem da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, kada nije očito da tumačenje pravnog akta Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, kao što to vrijedi za Direktivu 2016/680 u ovom slučaju, prigovor o neprimjenjivosti tog akta na glavni predmet ulazi u meritum pitanja [53].

2. Meritum

a) Primjena Direktive 2016/680 na donošenje samostalne osuđujuće presude

95. Najprije pojašnjavam da samostalna osuđujuća presuda nije rezultat prenošenja članka 10. Direktive 2016/680 u francusko pravo. Naime, kao što to pravilno ističe francuska vlada, ta direktiva ne sadržava nijednu odredbu u tom pogledu.

96. Međutim, to ne znači nužno da samostalna osuđujuća presuda izlazi iz okvira područja primjene prava Unije [54]. Naime, da bi nacionalna odredba bila obuhvaćena područjem primjene tog prava, nacionalni zakonodavac nije morao imati namjeru provesti to pravo, nego taj cilj obilježava konkretna primjena nacionalne mjere [55].

97. Nadalje, područje primjene Direktive 2016/680 određeno je u njezinu članku 2. stavku 1., kojim je propisano da se ta direktiva „primjenjuje na obradu osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe utvrđene u [njezinu] članku 1. stavku 1.”, odnosno, među ostalim „u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela”.

98. To stoga znači da je osoba HW osuđena jer se usprotivila radnji koja je obuhvaćena područjem primjene Direktive 2016/680. Tako se može smatrati da su službenici kriminalističke policije „pokušali” provesti obradu osobnih podataka i da ona nije uspjela zbog odbijanja osobe HW, pa je taj pokušaj obuhvaćen područjem primjene te direktive [56].

99. Naposljetku, pojašnjavam da se samostalna osuđujuća presuda može dopustiti samo ako je prikupljanje koje namjeravaju provesti nadležna tijela, kojem se ispitanik protivi, u skladu sa zahtjevima iz članka 10. Direktive 2016/680, osobito sa zahtjevom „krajnje nužnosti”. Zahtjevi koje ta direktiva nalaže u pogledu obrade podataka koja je obuhvaćena njezinim područjem primjene tako čine uvjet zakonitosti samostalne osuđujuće presude [57].

[53] Vidjeti presudu Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 67. i navedenu sudsku praksu.

[54] Kad je riječ o prenošenju direktiva kao takvom i provedbi prava Unije, vidjeti presudu od 26. veljače 2013., Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, t. 28.).

[55] Vidjeti Safjan, M., Düsterhaus, D., i Guérin, A., „La Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne et les ordres juridiques nationaux, de la mise en œuvre à la mise en balance”, *Revue trimestrielle de droit européen*, 2016., str. 221.

[56] Vidjeti u tom smislu presudu Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 77. Sud je presudio da je pokušaj policijskih tijela da pristupe podacima pohranjenima na mobilnom telefonu za potrebe istrage u kaznenim stvarima obuhvaćen područjem primjene Direktive 2016/680. Vidjeti također presudu ESLJP-a od 22. lipnja 2017., Aycaguer protiv Francuske (CE:ECHR:2017:0622JUD000880612), u kojoj je taj sud, u točki 35., smatrao da „podnositelj zahtjeva do današnjeg dana nije upisan u [policijsku evidenciju] jer je odbio da mu se uzme uzorak DNK-a kako je propisano zakonom. Međutim, zbog toga je kazneno osuđen. Nije sporno da se ta osuda smatra zadiranjem u pravo podnositelja zahtjeva na poštovanje njegova privatnog života u smislu članka 8. stavka 1. [Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP)]”. Iako sam svjestan toga da se područje primjene prava Unije (pa tako i područje primjene Povelje) razlikuje od onoga EKLJP-a, iz te presude proizlazi da postoji uska veza između prikupljanja podataka i osude zbog odbijanja osobe da pristane na taj postupak.

[57] Vidjeti po analogiji presudu od 16. svibnja 2017., Berlioz Investment Fund (C-682/15, EU:C:2017:373, t. 41., 63. i 74.).

b) Protivi li se donošenje samostalne osuđujuće presude Direktivi 2016/680?

100. Okolnost koju sam upravo spomenuo također je, prema mojem mišljenju, jedini kriterij koji proizlazi iz Direktive 2016/680 koji utječe na donošenje samostalne osuđujuće presude: nacionalni sud, prije nego što utvrdi da je optuženik kriv za kazneno djelo odbijanja pristanka na prikupljanje identifikacijskih podataka, mora se uvjeriti da bi to prikupljanje, da je bilo provedeno, bilo u skladu s člankom 10. te direktive, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c)[58] te njezinim člankom 8. stavcima 1. i 2.

101. Međutim, smatram da, glede teksta tih odredbi Direktive 2016/680 i njezinih ciljeva[59], ništa ne sprečava nacionalnog zakonodavca da predvidi da se osoba koja je odbila pristati na prikupljanje identifikacijskih podataka može osuditi, čak i ako ona neće biti kazneno progonjena ili osuđena za kazneno djelo na temelju kojeg se to prikupljanje trebalo provesti. Naime, kao što su to istaknuli svi sudionici na raspravi, je li ispunjen zahtjev krajnje nužnosti treba ocijeniti u trenutku u kojem tijela namjeravaju provesti prikupljanje identifikacijskih podataka. S obzirom na to, smatram da su potrebna još dva pojašnjenja.

102. S jedne strane, nadležno tijelo i dalje je dužno ocijeniti je li bilo koja daljnja obrada podataka krajnje nužna. Osobito je činjenica da ispitanik nije kazneno progonjen relevantan kriterij za utvrđivanje krajnje nužnosti pohrane njegovih podataka[60].

103. S druge strane, smatram da donošenje samostalne osuđujuće presude treba ispitati s obzirom na članke 7. i 8. te članak 49. stavak 3. Povelje.

c) Članci 7. i 8. te članak 49. stavak 3. Povelje

104. Prema pojašnjenjima francuske vlade, kaznenim djelom zbog odbijanja postupaka prikupljanja identifikacijskih podataka konkretno se želi kriminalizirati postupanja koja ometaju pravilno odvijanje kaznene istrage.

105. Iako je riječ o cilju u općem interesu priznatom pravom Unije, donošenje samostalne osuđujuće presude ipak je i zadiranje u prava zajamčena člancima 7. i 8. Povelje[61]. U skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje, donošenje takve osuđujuće presude stoga mora poštovati načelo proporcionalnosti.

106. Usto, budući da je samostalna osuđujuća presuda osuđujuća kaznena presuda, valja uzeti u obzir i članak 49. stavak 3. Povelje, kojim je propisano da strogost kazne ne smije biti nerazmjerna kaznenom djelu.

58 U pogledu članka 4. stavka 1. točke (b) Direktive 2016/680 vidjeti presudu Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 73.

59 Ti su ciljevi osigurati visoku razinu zaštite osobnih podataka pojedinaca te doprinijeti uspostavi područja slobode, sigurnosti i pravde u Uniji; u tom smislu vidjeti osobito uvodne izjave 2., 4., 7. i 15. Direktive 2016/680.

60 Vidjeti u tom smislu presudu od 30. siječnja 2024., Direktor na Glavna direkcija „Nacionalna policija" pri MVR – Sofija (C-118/22, EU:C:2024:97, t. 65. i navedena sudska praksa ESLJP-a). Vidjeti i pojam „obrada", u članku 3. stavku 2. Direktive 2016/680, koji uključuje, među ostalim, i prikupljanje i pohranu podataka.

61 Vidjeti u tom smislu presudu Bezirkshauptmannschaft Landeck, t. 77. i 95. i presudu ESLJP-a od 22. lipnja 2017., Aycaguer protiv Francuske, CE:ECHR:2017:0622JUD000880612, t. 35.

107. Naime, državama se članicama poštovanje načela proporcionalnosti nalaže kada provode pravo Unije, uključujući u nedostatku usklađenosti propisa Unije u području primjenjivih sankcija, i, konkretnije, kada donose kaznenopravne sankcije [62].

108. Načelom proporcionalnosti zahtijeva se, s jedne strane, da izrečena sankcija odgovara težini kažnjivog djela i, s druge strane, da se prilikom određivanja sankcije i utvrđivanja iznosa novčane kazne uzmu u obzir pojedinačne okolnosti slučaja [63].

109. Od tih okolnosti prema mojem mišljenju treba osobito uzeti u obzir ponašanje i profil ispitanika, postojanje prethodnih osuda, težinu kaznenog djela koje opravdava prikupljanje njegovih podataka i kontekst donošenja samostalne osuđujuće presude.

110. Kad je riječ o potonjem aspektu, kao što je to na raspravi potvrdila francuska vlada, za kazneno djelo zbog odbijanja pristanka na prikupljanje identifikacijskih podataka, ako se potvrdi, osobi se sudi u isto vrijeme kao i za „glavno" kazneno djelo. Naime, čini se da su u glavnom predmetu oslobađanje od optužbi u odnosu na sudjelovanje u neodobrenom prosvjedu i osuda zbog odbijanja pristanka na prikupljanje identifikacijskih podataka proglašeni istodobno presudom tribunala correctionnel de Paris (Sud za lakša kaznena djela u Parizu) od 8. rujna 2021.

111. U tim okolnostima valja napomenuti da, iako će osuda zbog odbijanja pristanka na prikupljanje identifikacijskih podataka moći pridonijeti pravilnom odvijanju budućih postupaka, osobito u slučaju ponovnog počinjenja kaznenog djela, ona ipak ne pridonosi pravilnom odvijanju postupka koji je u tijeku.

112. Naposljetku, u utvrđivanju težine sankcije zbog odbijanja pristanka na prikupljanje identifikacijskih podataka treba uzeti u obzir i činjenicu da ispitanik nije osuđen za glavno kazneno djelo. U tom pogledu ističem da, kako je to objasnila francuska vlada, kada odluka o oslobađanju od optužbe postane pravomoćna, povezani se otisci i podaci brišu.

113. Slijedom navedenog, predlažem da se na treće pitanje odgovori da članak 10. Direktive 2016/680, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2., treba tumačiti na način da mu se ne protivi nacionalna odredba kojom se dopušta da se na samostalan način kazneno progoni i osudi osoba koja je odbila pristati na prikupljanje identifikacijskih podataka, čak i ako ta osoba nije kazneno progonjena ili osuđena za kazneno djelo na temelju kojeg je izrečena mjera prikupljanja identifikacijskih podataka, pod uvjetom da bi to prikupljanje – da je bilo provedeno – bilo u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz tih članaka.

[62] Presuda od 8. ožujka 2022., Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Izravan učinak) (C-205/20, EU:C:2022:168, t. 31.). Vidjeti također presudu od 4. svibnja 2023., Agenția Națională de Integritate (C-40/21, EU:C:2023:367, t. 49. i navedena sudska praksa).

[63] Presuda od 4. listopada 2018., Link Logistik N&N (C-384/17, EU:C:2018:810, t. 40. do 42. i 45.)

V. Zaključak

114. S obzirom na sva prethodna razmatranja, predlažem Sudu da na prethodna pitanja koja mu je uputio cour d'appel de Paris (Žalbeni sud u Parizu, Francuska) odgovori na sljedeći način:

Članak 10. Direktive (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP, u vezi s njezinim člankom 4. stavkom 1. točkama (a) do (c) te člankom 8. stavcima 1. i 2.,

treba tumačiti na način da mu se:

– ne protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se dopušta prikupljanje biometrijskih podataka bilo koje osobe u pogledu koje postoji jedan ili više razloga za osnovanu sumnju da je počinila li pokušala počiniti kazneno djelo, pod uvjetom da se tim zakonodavstvom propisuje obveza nadležnog tijela da u slučaju svakog prikupljanja ocijeni je li ono krajnje nužno,

– protivi nacionalno zakonodavstvo kojim se ne propisuje obveza nadležnog tijela da u svakom pojedinom slučaju na odgovarajući način obrazloži zbog čega je prikupljanje identifikacijskih podataka krajnje nužno,

– ne protivi nacionalna odredba kojom se dopušta da se na samostalan način kazneno progoni i osudi osoba koja je odbila pristati na prikupljanje identifikacijskih podataka, čak i ako ta osoba nije kazneno progonjena ili osuđena za kazneno djelo na temelju kojeg je izrečena mjera prikupljanja identifikacijskih podataka, pod uvjetom da bi to prikupljanje – da je bilo provedeno – bilo u skladu sa zahtjevima koji proizlaze iz tih članaka Direktive 2016/680.